

Lausunto

1 (3)

12.8.2020

Lausuntopyyntö SMDno-2019-1460

EK:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi pelastuslain 109 §:n muuttamisesta

Elinkeinoelämän Keskusliitto ("EK") kiittää lausuntomahdollisuudesta ja lausuu seuraavaa:

Luonnoksessa esitetään muutettavaksi nykyistä pelastuslain 109 §:ää siten, että siinä huomioidaan tällä hetkellä käytössä olevan viranomaisverkon (VIRVE) korvaaminen jatkossa laajakaistaisella viranomaisviestintäpalvelulla, joka perustuu kaupallisen teleyrityksen tarjoamaan matkaviestinverkkoon. Säännöksen piirissä jo nyt olevat kohteet eivät tässä yhteydessä käytännössä muuttuisi, mutta niissäkin tarvittaisiin teknisiä muutoksia, jotta viranomaisviestinnän kuuluvuus rakennuskohteessa myös uudessa tilanteessa olisi varmistettu. Muutokset merkitsivät kustannuksia rakennuskohteen omistajalle tai haltijalle. Jo tällä hetkellä rakennus omistaja tai haltija vastaa kohteeseen VIRVE:n kuuluvuuden varmistamiseksi edellytettävien muutosten kustannuksista.

EK katsoo, että esitetyt muutokset ovat sinällään perusteltuja, mutta niiden yksityiskohtiin liittyy joitakin tarkennusta vaativia määrittelyjä:

Hallituksen esityksessä on tunnistettu kilpailullinen riski siitä, että voittanut operaattori ei teekään rakennukseen sisäverkkoa oma-aloitteisesti, vaikka se olisi taloudellisesti järkevää, vaan jää odottamaan rakennuksen omistajan tai haltijan tilausta sisäverkon rakentamiseksi. EK:n näkemyksen mukaan tulisi varmistaa se, että toteutus on kaikissa tilanteissa niin rakennuksen omistajan / haltijan, kilpailutuksesta vastaavan tilaajan kuin voittaneen operaattorin kannalta taloudellisesti mahdollisimman oikeudenmukaiseen lopputulokseen johtava.

Samaan ongelmatiikkaan liittyy se, että joissain tapauksissa aktiivilaitteiden valinnat voivat olla operaattorikohtaisia, ts. mikäli operaattori kilpailutetaan alkuperäisen asennuksen jälkeen ja operaattori vaihtuu, se saattaa johtaa tilanteeseen, jossa rakennuksen omistajalle tai haltijalle aiheutuu ylimääräisiä kustannuksia johtuen siitä, että uuden operaattorin teknologia ei tue aiemman operaattorin käyttämiä aktiivilaitteita.

Lainsäädäntö ja hallinto/Yrityslainsäädäntö
Markku Rajamäki

12.8.2020

EK:n näkemyksen mukaan tulisi edellyttää, että pyritään suosimaan yhteiskäytöllisiä laitteita, mikä mahdollistaa kilpailun ja joustavat vaihdokset niin päätettäessä. Siltä osin kuin näin ei voida tehdä, esityksen perusteluissa on pohdittu seuraavaa: "Yksi vaihtoehto olisi, että rakennuksen tai rakennelman omistajan maksettavaksi tulisivat sellaiset sisäverkon passiiviset komponentit, jotka olisivat lähtökohtaisesti kaikkien verkko-operaattoreiden hyödynnettävissä ja kilpailutuksen voittaneen verkko-operaattorin maksettavaksi tulisivat sellaiset aktiivilaitteet, jotka olisivat verkko-operaattorikohtaisia." EK:n käsityksen mukaan asiaan liittyy myös teknologioiden kehittyminen; tällaisia tilanteita voi siis tulla myös ilman, että operaattori vaihtuisi. Olennaista näissä tilanteissa on, että tulevat muutokset ovat mahdollisimman hyvin ennakoitavia ja ne toteutetaan kaikkien toimijoiden intressit huomioiden ja mahdollisimman pienin kustannuksin, jotka lisäksi pyritään kohdentamaan mahdollisimman oikeudenmukaisesti.

Uudiskohteiden osalta EK kiinnittää huomiota siihen, että:

Kohdemäärittelyn pitäisi mahdollistaa edellytettävien teknisten asennusten huomiointi riittävän aikaisessa vaiheessa rakennusprojektia, lähtökohtaisesti ja mahdollisuuksien mukaan jo suunnitteluvaiheessa. Säännöksessä käytetty kohdemäärittely, jonka mukaan säännös koskee "rakennuksia tai rakennelmia, joissa on tavanomaista suurempi henkilöturvallisuusriski" on suhteellisen avoin. Esityksessä viitataan rakennustyyppilistauksen osalta alkuperäiseen lakiin. EK katsoo, että rakennustyyppilistaus tulisi merkitä näkyviin hallituksen esitykseen, mieluiten mahdollisimman tarkkarajaisessa muodossa tai ainakin maininta, millaisia rakennuksia tai rakennelmia säännös ei koske (asuinrakennukset). EK esittää, että listaus olisi samassa muodossa kuin yhdeksänkohtainen rakennustyyppiluokitus energiatehokkuusasetuksessa.

Esityksessä ei ole käsitelty tilannetta, jossa omistaja tai haltija veloitetaisiin sisäverkon muutoksiin tilanteessa, jossa verkkokuuluvuus on erittäin heikko jo rakennuksen ulkopuolellakin. Voimassa olevien 700 MHz - ja 800 MHz taajuuksien toimiluvissa operaattorit on veloitettu ensin mainitussa 99 %:n ja jälkimmäisessä 97-99 %:n peittoasteeseen manner-Suomessa koskien myös kohtuullista sisätilapeittoa. Esim. 800 MHz taajuusalueen lupaehdoissa kohtuullinen sisätilapeitto on määritelty seuraavasti: "Televerkkopalvelut ovat ilman käyttäjille aiheutuvia lisäkustannuksia saatavilla vakituisessa asunnossa tai yrityksen toimipisteessä tavanomaisessa käyttöympäristössä. Tarvittaessa toimiluvan haltija on velvollinen todentamaan palveluiden saatavuuden."

Huolimatta näistä vaatimuksista Suomessa on edelleen matkapuhelinten sisätilakuuluvuusongelmia erityisesti asuinkeuhkaloissa, jotka sijaitsevat uusilla asuinalueilla tai hieman keskusta-alueiden ulkopuolella. Ongelmat eivät rajoitu ainoastaan asuinrakennuksiin, mutta julkisissa ja kaupallisissa rakennuksissa on usein jo aikaisemmin rakennettu sisätilakuuluvuutta parantava verkko. Riskinä esitysluonnoksen

Lainsäädäntö ja hallinto/Yrityslainsäädäntö
Markku Rajamäki

12.8.2020

kannalta ovat erityisesti tilanteet, joissa rakennuksen omistaja tai haltija velvoitettaisiin sisäverkon muutokseen tilanteessa, jossa verkkokäyttö on erittäin heikko ja rakennuksen ulkopuolellakin. Tämä ei ole eikä voi olla rakennuksen omistajan / haltijan vastuulla, joten se, miten tällaisessa tilanteessa toimittaisiin tulisi ratkaista esityksessä. Näin on siitäkään huolimatta, että oletettavasti tällaisia kohteita ei ole paljoa. Ei kuitenkaan voi olla niin, että tällaisen kohteen omistajan / haltijan tulisi tällöin ryhtyä itse verkko-operaattoriksi.

Kunnioitavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Lainsäädäntö ja hallinto

Tommi Toivola
Johtaja